

VINCENT
VAN GOGH
HUIS
ZUNDERT

**RAINER
FETTING
ZIET SEES SIEHT
VAN GOGH**

W BOOKS

Self in the Catskills, Hudson River Valley 1986

RAINER

FETTING

ZIET SEES SIEHT

VAN GOGH

Rainer Fetting as the "New York Painter", Studio loft, Williamsburg, Broadway, Brooklyn, New York 1983

Inhoud

Contents

Inhalt

9

Rainer Fetting
ziet Van Gogh

10

Rainer Fetting
sees Van Gogh

11

Rainer Fetting
sieht Van Gogh

17

Rainer Fetting — Met een
beetje hulp van Van Gogh,
tot de essentie der dingen
door schilderkunst
Door Norman Rosenthal

25

Rainer Fetting — With a little
help from Van Gogh,
getting to the Essence of Things
through Painting
By Norman Rosenthal

31

Rainer Fetting – Mit ein wenig
Hilfe von Van Gogh,
zum Wesen der Dinge
durch Malerei
Von Norman Rosenthal

45

In gesprek met
Rainer Fetting
*Door Ron Dirven, Berlijn,
22 september 2020*

49

In conversation with
Rainer Fetting
*By Ron Dirven, Berlin,
22 September 2020*

53

Im Gespräch mit
Rainer Fetting
*Von Ron Dirven, Berlin,
22 September 2020*

61

Catalogus

61

Catalog

61

Katalog

101

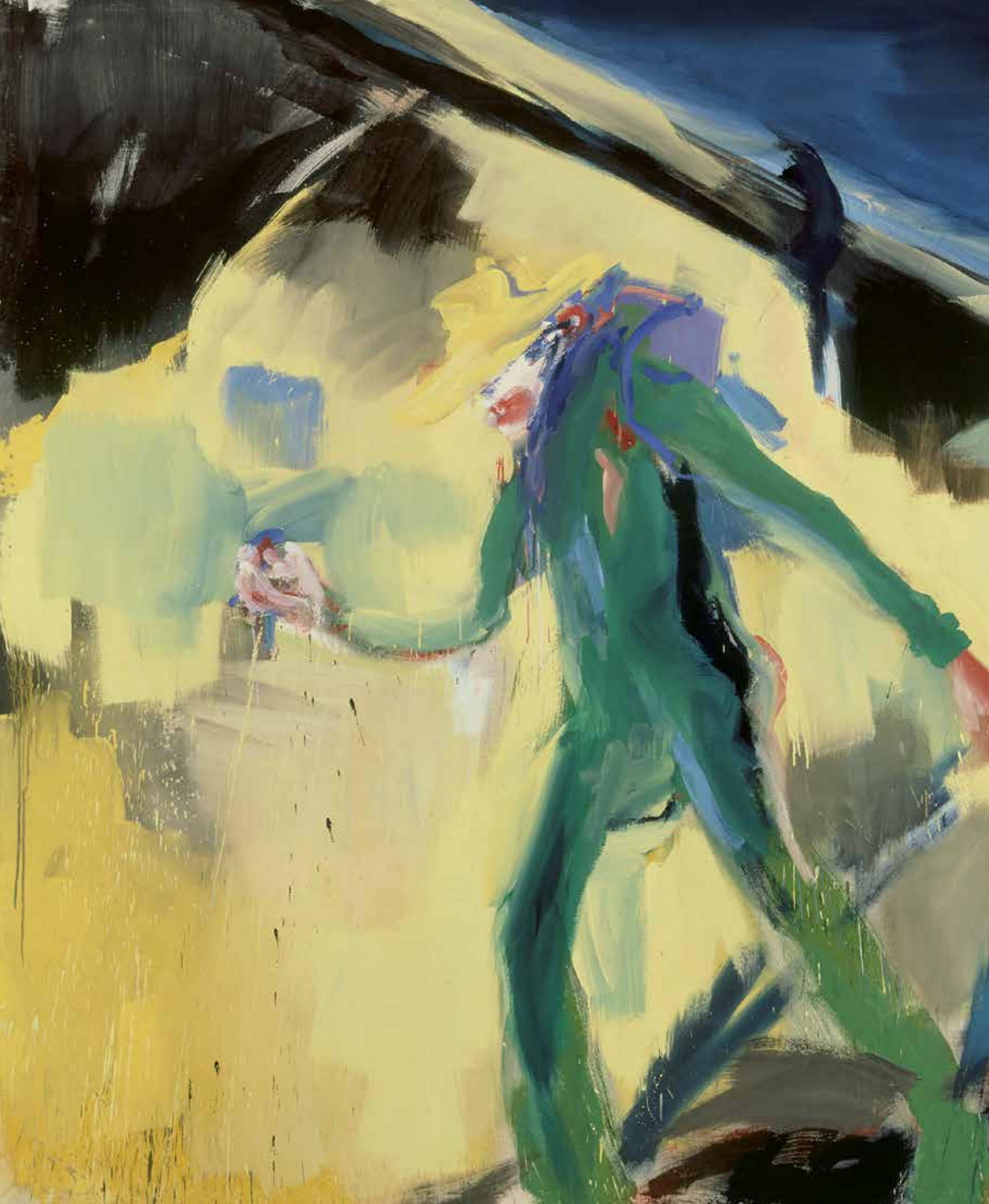
Biografie

104

Biography

106

Biografie

Rainer Fetting

Van Gogh und Mauer V
1978

Dispersie op doek / Dispersion on
canvas / Dispersion auf Leinwand
200 × 250 cm

Staatliche Museen Berlin,
Nationalgalerie, Marx Collection

“Van Gogh was een
vader voor ons allen.”

Max Pechstein

“Van Gogh was a
father to us all.”

Max Pechstein

„Van Gogh war uns
allen ein vater.“

Max Pechstein

Rainer Fetting *ziet* Van Gogh

Vincent van Gogh was de vader van de moderne schilderkunst. Hij inspireerde generaties kunstenaars na hem. De Franse fauvisten en de Duitse expressionisten, waaronder Ernst Ludwig Kirchner en Emil Nolde, waren kort na zijn dood schatplichtig aan hem met gebruik van felle kleuren en heftige schildersgebaren. De schilderkunst raakte echter geleidelijk aan uitgeput. Na een korte opleving met onder meer Cobra, overheerste na de Tweede Wereldoorlog het conceptuele steeds meer. Minimal Art, Arte povera, Zero en Joseph Beuys verklaarden de figuratieve schilderkunst dood. Op een enkeling na, zoals Georg Baselitz, durfden kunstenaars penseel en palet haast niet meer vast te houden.

In de jaren 1980, aan de vooravond van de val van de Berlijnse muur, zorgde een groep jonge Duitse kunstenaars evenwel voor bevrijding, een herwaardering van de figuratieve schilderkunst. Rainer Fetting behoorde tot deze 'Neue Wilde'. De expressiviteit van Van Goghs kunst werd door hem weer opgepakt in een reeks portretten en taferelen waarin hij Van Gogh naar de twintigste eeuw haalde: *Van Gogh an der Mauer, - an der Hochbahn, - in the Subway*.

Vincent schilderde tussen 1880 en 1890 zijn meesterwerken. Honderd jaar later leefde hij weer op in Fettings krachtige en expressieve doeken uit Berlijn en New York. Als een schaduw plaatste hij Van Goghs schildersvriend Paul Gauguin achter hem. *Rückkehr der Giganten* betitelde hij zijn schilderij en een bronzen sculptuur. Van Gogh keert tot op de dag van vandaag terug in Fettings werk. In een langdurig eerbetoon aan de meester actualiseert hij zijn betekenis voor de moderne kunst en betoont hij zichzelf een waardig opvolger.

Het Vincent van GoghHuis brengt Rainer Fetting een eerbetoon met een tentoonstelling van zijn op Van Gogh geïnspireerde schilderijen, tekeningen en sculpturen. Met een keuze uit foto's en een nooit eerder vertoonde film waarin Fetting bij de Berlijnse muur in de huid van Van Gogh kruipt.

Voor deze catalogus schreef Sir Norman Rosenthal, bekend als samensteller van de baanbrekende tentoonstelling *A New Spirit in Painting* (Royal Academy of Arts Londen, 1981), een essay waarin hij de bijzondere relatie van Rainer Fetting met zijn voorganger Vincent van Gogh treffend weet te duiden. Ook zijn verwantschap met, de eveneens door Van Gogh geboeide, Francis Bacon licht hij daarin toe.

Ter voorbereiding op de expositie bezocht ik in september 2020 samen met co-curator Eva Geene de kunstenaar in zijn Berlijnse studio en sprak met hem over zijn levenslange fascinatie voor Vincent van Gogh.

De tentoonstelling werd samengesteld met werken uit het atelier van Rainer Fetting, aangevuld met een aantal belangrijke bruiklenen uit privébezit en Duitse musea, zoals Sammlung Würth, Landesmuseen Schloss Gottorf en Museum Sammlung Zimmer.

Ron Dirven, directeur-conservator
Vincent van GoghHuis Zundert

Rainer Fetting

Van Gogh und Mauer

1983

Acryl op doek / Acrylic on canvas /

Acryl auf Leinwand

210 × 280 cm

Saint Louis Art Museum

“Van Gogh is een van mijn grote helden omdat ik denk dat hij in staat was om bijna letterlijk te zijn en omdat de manier waarop hij de verf aanbracht je een fantastisch beeld van de realiteit van dingen biedt.”

Francis Bacon

“Van Gogh is one of my great heroes because I think that he was able to be almost literal and yet by the way he put on the paint give you a marvellous vision of the reality of things.”

Francis Bacon

„Van Gogh ist einer meiner großen Helden, weil ich glaube, dass er beinahe naturgetreu sein konnte und doch durch die Art, wie er die Farbe aufbrachte, eine wunderbare Vision der Wirklichkeit der Dinge vermitteln konnte.“

Francis Bacon

RAINER FETTING

Met een beetje hulp van Van Gogh,
tot de essentie der dingen door schilderkunst

Rainer Fetting (geboren in 1949 te Wilmershafen in Noord-Duitsland) schilderde zichzelf al op vijftienjarige leeftijd als Vincent, die op dat moment minder dan honderd jaar dood was – eigenlijk niet zo heel lang geleden. Zijn onbewuste, maar zeer oprechte identificatie met zijn voorganger duurt voort tot op de dag van vandaag. Natuurlijk is Fetting niet de enige kunstschilder die zo gegrepen is door het leven, en bovenal door de uiterst emotionele lading die van ieder schilderij of tekening van de grote tragische, autodidactische negentiende-eeuwse Nederlandse meester afspat. En zoals we allemaal weten, heeft Van Gogh tijdens zijn leven nooit de erkenning gekregen die hij verdiende, als een van die heel weinige, wereldwijd erkende meesters van de Europese beschaving, en hij heeft nooit geweten hoezeer zijn heel eigen visie op de natuur onze manier van kijken daarnaar voor altijd veranderd heeft.

De veel te korte periode dat hij actief was is van zo'n grote invloed geweest op alles wat daarna in de kunst gebeurde, dat hij misschien zelfs nu nog niet de volledige erkenning heeft gekregen die hij wel had moeten krijgen. Het staat onomstotelijk vast dat hij de techniek van het schilderen voorgoed drastisch veranderde, een ontwikkeling die in gang werd gezet met de Noord-Europese 'genius loci' tijdens de vroege Renaissance in de Lage Landen. Dat was natuurlijk de revolutie die in gang werd gezet door Van Eyck en de

handvol schilders rondom hem. Het revolutionaire in Van Eycks techniek lag in de spectaculaire, illusionistische afbeeldingen van het onderwerp. Maar net zo parthenogenetisch voor de schilderkunst toen waren de veranderingen die Van Gogh bewerkstelligde, zoals we weten uit zijn brieven. En hij deed dit lang voordat Sigmund Freud hetzelfde deed voor de psychologische wetenschap. Want Vincent ontdekte door middel van zijn eigen unieke, soms getormenteerde verbeelding, nieuwe strategieën om open en zuivere waarheden van het menselijke bestaan te schilderen en te tekenen, en hij deed dit op het hoogste esthetische niveau, spontaan, niet gehinderd door eerder vastgelegde regels.

Hij kon gebruik maken van de essentiële middelen die hij tot zijn beschikking kreeg, in de vorm van de verschillende kleuren olieverf, die hij kon kopen dankzij zijn broer Theo, om zo talloze nieuwe afbeeldingen te kunnen maken. Rondom Van Gogh bevonden zich ook andere kunstenaars die revoluties ontketenden, waaronder zonder twijfel als meest belangrijke Paul Cézanne, die op dat moment in 1888, niet zo ver weg in het zuiden van Frankrijk woonde, vlakbij Avignon. De techniek van het steeds meer weglaten in zijn kunst zou de opmaat vormen tot zovele andere kunststromingen die spoedig ontwikkeld werden door bijvoorbeeld Picasso's Kubisme en de kunst van Duchamp. Beiden hebben tegenwoordig nog steeds invloed op de conceptuele kunst. Van Gogh was echter de echte uitvinder van wat bekend zou

Rainer Fetting

Grosse Dusche IV

1980

Dispersie op doek / Dispersion on
canvas / Dispersion auf Leinwand
270 × 300 cm

Kunstmuseum Basel, Emanuel
Hoffmann-Stiftung Collection

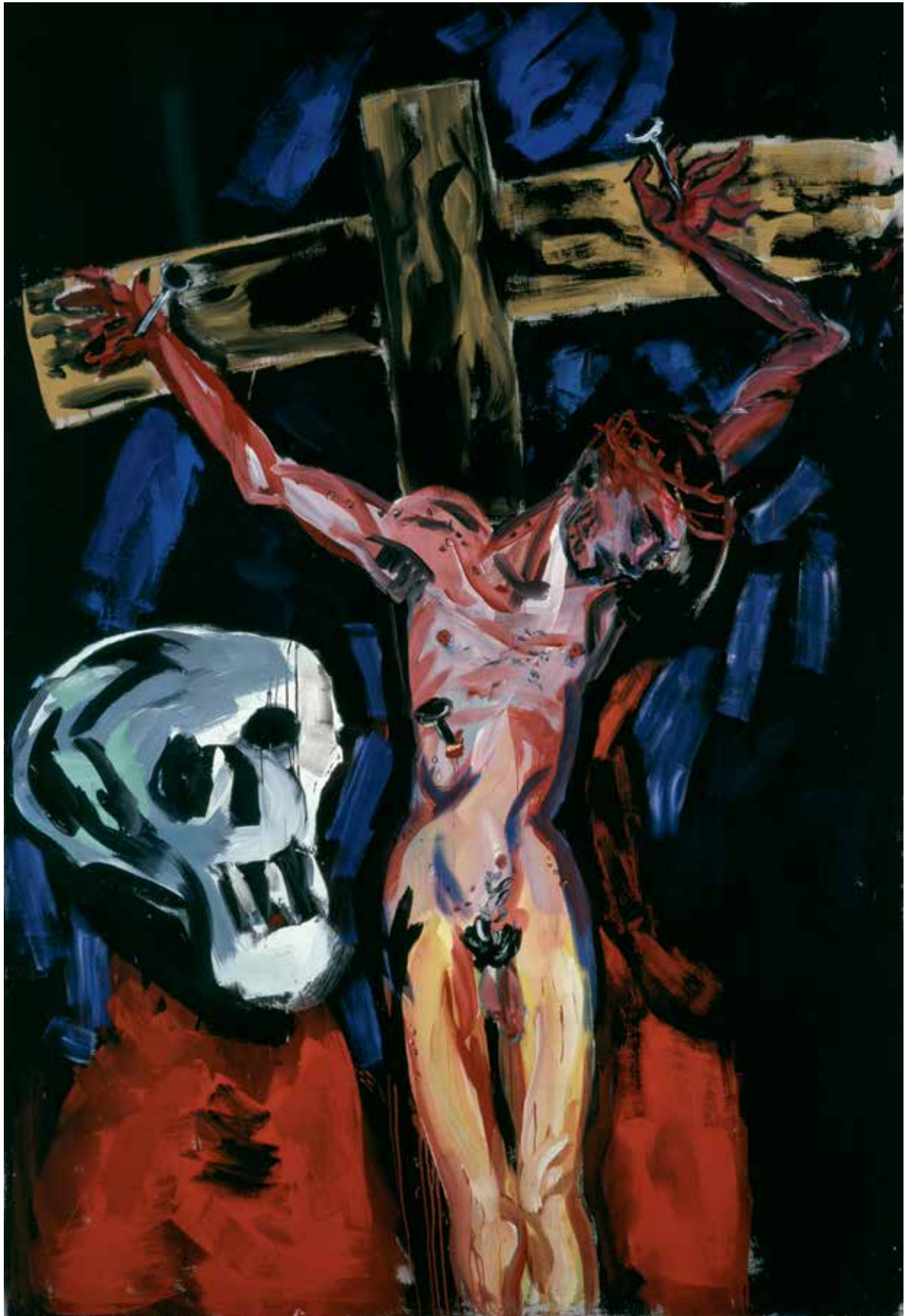
Rainer Fetting

Kreuzigung I (Zeitgeist)

1982

Dispersie op doek / Dispersion on
canvas / Dispersion auf Leinwand
400 × 300 cm

Berlin Collection

© 2021 WBOOKS Zwolle / Vincent van GoghHuis / de auteurs

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CISAC-organisatie is het auteursrecht geregeld met Pictoright te Amsterdam.
© c/o Pictoright Amsterdam 2021.

© 2021 WBOOKS Zwolle / Vincent van GoghHuis / the authors

All rights reserved. Nothing from this publication may be reproduced, multiplied, stored in an electronic data file, or made public in any form or in any manner, be it electronic, mechanical, through photocopying, recording or in any other way, without the advance written permission of the publisher.

The publisher has endeavoured to settle image rights in accordance with legal requirements. Any party who nevertheless deems they have a claim to certain rights may apply to the publisher.

Copyright of the work of artists affiliated with a CISAC organization has been arranged with Pictoright of Amsterdam.
© c/o Pictoright Amsterdam 2021

© 2021 WBOOKS Zwolle / Vincent van GoghHuis / die Autoren

Alle Rechte vorbehalten. Nichts aus dieser Ausgabe darf ohne vorhergehende ausdrückliche und schriftliche Zustimmung des Herausgebers und des Autors vervielfältigt oder in einem elektronischen Datenbestand gespeichert oder in jeder möglichen Form veröffentlicht werden – sei es elektronisch, mechanisch, durch Fotokopien, Fotos oder auf eine andere Art.

Der Herausgeber hat sich bemüht, die Rechte der Illustrationen gemäß den rechtlichen Bestimmungen zu regeln. Diejenigen, die gleichwohl glauben, Rechte geltend machen zu können, können sich noch an den Herausgeber wenden.

Die Urheberrechte von Werken bildender Künstler, die einer CISAC-Organisation angeschlossen sind, werden von Pictoright in Amsterdam wahrgenommen.
© c/o Pictoright Amsterdam 2021